

Liite 1: Lausunnot ja mielipiteet

Lausunnot

Lausunnonantajat

Rauman kaupunginhallitus
Satakunnan Museo
Satakunnan pelastuslaitos
Satakuntaliitto

Rauman kaupunginhallitus on merkinnyt tiedoksi ympäristönsuojelupäällikön ehdotuksen ympäristö- ja lupalautakunnan lausunnoksi Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja todeta, että maankäytön vaikutukset ovat ratkenneet jo asemakaavavaiheessa sekä todeta lausuntoon, että asiaan ei ole huomauttamista. Ympäristö- ja lupalautakunta toteaa, että ympäristö- ja lupalautakunta on aiemmin antanut lausunnon arviointiohjelmasta (20.6.2017 § 3). Yhteysviranomainen on todennut arviointiohjelman kattavan keskeiset YVA-menettelyssä selvittävät asiat, mutta esitti kuitenkin eräitä täydennystarpeita, jotka tuli arviointityössä ottaa huomioon. Kyse on alueen louhimisesta rakennuskelpoiseksi. Vuotuisen kalliokiviaineksen ottamismäärän suuruuden vuoksi hankkeeseen sovelletaan YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. Arvioinnin ulkopuolelle jäävät taas ne vaikutukset, joka rakennettavalle kentälle joskus sijoittuvalla toiminnalla on. Alue on jo ennen YVA-prosessia ehditty asemakaavoittaa teollisuustontiksi. Tässä mielessä maankäyttöön liittyviä luonnonsuojelukysymyksiä yms. voi pitää ratkaistuina. Selostuksessa näitä on kyllä tarkasteltu. Päästöjä ajatellen - katsoen maankäytön vaikutusten tultua ratkaistuksi jo asemakaavalla ja edelleen tietämättä, millainen toiminta alueelle aikanaan sijoittuu - ympäristövaikutuksista merkittävin on louhinnasta aiheutuva melu. Meluselvitys on tehty kahdella eri vaihtoehdoilla, joilla on eroa mm. etäisyydessä lähimpiin asuinrakennuksiin. Melun leviämistä on tarkasteltu myös erilaisilla poravaunun vaimennus- ja meluvallivaihtoehdolla. Hankkeesta aiheutuu huomattavaa meluhaittaa 1-3 vuotena arviolta 11 kuukauden ajan Maanpään - Mudaistenperän alueella. Louhintamelu noteerattaneen häiritsevänä laajemminkin. Ympäristö- ja lupalautakunta esittää lausuntoon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle arviointiselostuksesta seuraavat huomiot: Arviointiselostuksen lopputulemana hanketta pidetään tällaisenaan toteuttamiskelpoisena ja mahdollisena luvallistaa. Niukoissa perusteissa mainitaan väliaikaisuus. Kyse saattaa kuitenkin olla kolmena vuotena aiheutuvasta haitasta. Aiheutuva melu ylittää useilla asuin ja vapaa-ajan kiinteistöillä 55 dB LAeq, joka on yleinen ympäristölupamääräys enimmäismelutasosta lähimpien asuin- ja vapaa-ajan rakennusten kohdalla. Vaikkeivat eri lähteiden melut yksi yhteen kumuloidukaan, käytännössä on merkitystä myös sillä, että melulle altistuvalla alueella jo nykyisin metsäteollisuuslaitoksilta kantautuva melu koetaan ongelmaksi. Selostuksessa on kuitenkin yksin louhinta- ja murskausmelulle asetettu "tavoitetaso" 55 dB. Selostuksessa on sen kummemmin perustelematta sovellettu vapaa-ajan asumiseen käytettäville kiinteistöille 55 dB(A):n päivä- ja 50 (A):n yöohjearvoa. On tarpeen perustella, miksei tule soveltaa samaisen valtioneuvoston päätöksen loma-asumiselle asettamia ohjearvoja 45 ja 40 dB(A). Vaikkei louhinta maanrakentamisena itsessään edellytä ympäristölupaa, toiminta ei tältäkin osin jää ilman ohjausta selostuksessa esitetyllä tavalla, vaan myös louhintamelun osalta tulee annettavaksi määräys ympäristön pilaantumisen estämiseksi ympäristönsuojelulain nojalla. Hyväksyttävää melutasoa ei saavuteta selostuksessa esitetyillä, lähinnä työmaateknisiin ratkaisuihin rajoittuvilla keinoilla. Koska valtaosa melulle altistuvista kiinteistöistä on vapaa-ajan asumisen käytössä, olisi tässä ollut perusteltua tarkastella pidemmälle myös ajallisten ajoitusten käyttökelpoisuutta, mm. toiminnan keskeyttämistä kesäkuukausien ajaksi. Arviointiselostukselta odotetaan ehdotuksia, joilla ehkäistään ja rajoitetaan haitallisia ympäristövaikutuksia. Laajan selostuksessa luku haittojen ehkäisemisestä ja lieventämisestä on jäänyt lyhyeksi ja kaipaa ehdotuksia hyväksyttävän melutason pitämiseksi. Selvityksessä käytetty tieto rakennuskannasta on vanhentunut. Vapaa-ajan asumisen noteeraaminen Vähä- ja Iso Järviluodon saarilla ei ole enää tarpeen. Joitain vapaa-ajan asuntoja saatetaan "omin luvin" ehkä edelleen käyttää, mutta vuokrasopimukset ovat kaikkien osalta päättyneet. Rakennusten purkaminen on meneillään. Saaret ovat Rauman Satama Oy:n hallinnassa.

Satakuntaliitto toteaa, että liitto esitti YVA-ohjelmasta antamassaan lausunnossa, että YVA-prosessissa tulisi tutkia melua aiheuttavien toimintojen osalta vaihtoehtoisia toiminta-aikoja esimerkiksi ajalle kello 8 -16. Myös YVA-yhteysviranomainen oli kiinnittänyt tähän huomiota lausunnossaan. Yhteysviranomaisen toteamukseen liittyen arviointiselostuksessa on todettu, että toiminta-aikojen rajoitukset eivät tuo merkittävää parannusta meluvaikutuksiin, joten niitä ei ole esitetty YVA-selostuksessa (Taulukko 5-1). Meluvaikutusten arvioinnin mukaan ohjearvon alittavalle 50-55 dB päiväajan yhteismelualueelle jää vaihtoehdossa I enintään 68 asuinrakennusta ja 20 loma-asuntoa ja vaihtoehdossa 2 enintään 72 asuinrakennusta ja 22 loma-asuntoa (luku 15.4. 2.). Yhteenvedossa (s. 97), joka käsittelee ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvia vaikutuksia, todetaan toiminnan aikaisella melulla olevan suurin vaikutus asuinviihtyvyyteen hankealueen eteläpuolella lähimpinä sijaitsevien harvemmin asutettujen Laituritie ja Mudaistenlahden rantojen alueella sekä tiiviimmän taajama-asutuksen alueella Sampaanalassa, joka alkaa noin kilometrin etäisyydellä hankealueesta itään. Lisäksi on todettu, että louhinnan ja murskauksen vaikutus melutasoon, tärinään ja ilmanlaatuun on tilapäinen ja lakkaa toiminnan päättyessä. Arviointiselostuksen perusteella molemmat arviointiselostuksessa tarkastellut vaihtoehdot aiheuttavat melusta johtuvia vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen kiviainesten ottohankkeen toteutuksen aikana. Tästä syystä vaikutusten arviointia ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen liittyvien vaikutusten osalta tulisi jatkaa siten, että arvioinnissa tarkasteltaisiin myös

kiviainesten ottohankkeen ajallisten rajoitusten vaikutuksia ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen. Myös kuormauksen ja kuljetuksen osalta tulisi tutkia supistettujen toiminta-aikojen vaikutuksia alueella.

Satakunnan Museo toteaa lausunnossaan, että suunniteltu kallioaineksen ottoalue ei sijaitse minkään valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön läheisyydessä. Ennestään rakentamattomalla alueella on voimassa 28.9.2015 hyväksytty Maanpään asemakaava, jossa siitä pääosa on osoitettu Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T). Asemakaavatyön yhteydessä Maanpään alueella on tehty maisemaselvitys (WSP Finland Oy 16.1.2015) sekä inventoitu arkeologinen kulttuuriperintö (Satakunnan Museo/Tiina Vasko 2014), jota hankealueelta ei ole löydetty. Jo aiemmin on sataman laajennusvaihtoehtoja selvitettyä tehty rakennusinventointi (FM Hanna Partanen, syyskuu 2008). Inventoinnissa suunnittelualan eteläpuolelta on huomioitu 5 kiinteistöä: kolme 1950-luvun asuntotilaa, yksi entinen torppa (nykyisin kesäasunto) sekä yksi alun perin kesäasunnoksi 1940-luvulla rakennettu tila, joka nykyisin on osittain vakinaisessa asuinkäytössä. Satakunnan Museo pitää toteutettua sanallista maisema-analyysiä Metsä-Fibre Oy:n kallioaineksen ottohanketta koskevassa YVA-selostuksessa riittävänä hankkeen maisema- ja kulttuuriympäristövaikutusten arvioimiseksi. Näiden vaikutusten osalta tutkituilla vaihtoehdoilla (VE1 ja VE2) arvioitiin olevan vain vähäinen vaikutus maisemaan ja kulttuuriympäristöön. Vaihto-ehdon 2 vaikutukset katsottiin kuitenkin hiveneren vähäisemmiksi meren suuntaan jäävän hiveneren leveämmän suojavyöhykkeen vuoksi. Museo ei tämän perustella pysty asettamaan vaihtoehtoja paremmuusjärjestykseen. Museo huomauttaa kuitenkin, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee huolehtia merenrannan ja teollisuusalueen väliin jäävän metsävyöhykkeen säilymisestä.

Satakunnan pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa arviointiselostukseen.

Mielipiteet

Mielipiteiden esittäjät

1-14, Suomen Luonnonsuojeluliiton Rauman seutu ry, 15-18

Mielipide 1:n kanta on, että hanketta ei toteuteta.

Mielipide 2 edellyttää, että lupaa ei myönnetä ennen selviä kuvia. Meluetaisyyden pitää olla vähintään 2 km. Rakennukset pitää tarkistaa ennen töiden aloitusta.

Mielipide 3 on ollut 3 kertaa Pyyrmanissa, ei saanut selvää kuvaa hankkeesta. Lupaa ei saa myöntää ennen selvää kuvaa. Meluetaisyyden pitää olla vähintään 2 km. Rakennukset pitää tarkistaa ennen töiden aloitusta.

Mielipide 4 ja 5 katsovat, että YVA-selvitys on puutteellinen. Siinä ei tarkastella hankkeen vaikutuksia riittävän realistisesti. Meluhaitta arviot tuntuvat alakanttiin arvioiduilta ja tuntuu, että haittaa alueella asuvia kohtaan vähätellään. Kuka muka voi asua / mökkeillä, jos alueella louhitaan / räjäytellään seuraavien vuosien ajan? Ja näin olematta alan asiantuntija tuntuu aika epärealistiselta, jos hanke muka tulisi valmiiksi kolmessa vuodessa. Eikö näitä hankkeita nyt ole nähty, jossa aika-arviot venyvät vuosia luultua pidemmäksi. Eniten tässä alueella liikkujana mietityttää, miksei Metsä Fibre ole paljastanut alueelle suunnitteilla olevaa toimintaa? Miksei YVA käsittele hanketta kokonaisuutena, nyt käsitellään kuitenkin isomman kokonaisuuden pientä osaa? Onhan sillä nyt iso merkitys tulevalle, mitä alueelle ollaan suunnittelemassa? Ja miten voidaan sivuuttaa tosiasia, ettei alueelle jätettävä kaistale tule olemaan virkistyskäytössä hankkeen aikana - kuka nyt siellä virkistyy, jos muutaman sadan metrin päässä räjäytellään? Ja tuskinpa se virkistyskäyttöön on soveltuva senkään jälkeen - tulevan toiminnan (mitä se ikinä onkaan) rakentaminen vie kuitenkin aikaa, vuosia! Nuorina aikuisina he ihmettelevät suuresti, miten Rauman kaupunki on voinut puoltaa tällaista hanketta? Jos he oikein ymmärsivät, ei Rauman kaupunginhallituksella ollut mitään huomauttamista YVA selostukseen...! Heistä tuntuu uskomattomalta, kun kuitenkin hankealueen rajan välittömässä läheisyydessä asuu ihmisiä, joiden elämään tämä tulee vaikuttamaan merkittävästi ja kielteisesti. Vaikka he itse asuvat alueesta jonkin matkan päässä, he voivat vain kuvitella meluhaitan olevan merkittävä myös heille asti. Paras vaihtoehto on vaihtoehto VE0, hanketta ei toteuteta. Alue pitäisi jättää viheralueeksi - tai ainakin koskemattomaksi teollisuuden osalta.

Mielipide 6 antaa mielipiteensä pelkästään 11.12.2017 pidetyn yleisötilaisuuden esitysten ja keskustelujen perusteella. Koko hanke on VE 3:n mukaan kasvamassa jo kolmen vuoden pituiseksi yhtäjaksoiseksi louhintatapahtumaksi. Näin ollen kyseessä on erittäin merkittävä ihmisten hyvinvointiin ja asumisviihtyvyyteen vaikuttava asia. Hän ehdottaa asialle hyvin yksinkertaisen ratkaisun: kaikki toiminta – räjäytyksiä lukuun ottamatta - pitää olla arkipäivinä kello 8-16 VnP 933 mukainen (eli räjäytysten ääni voi ylittää päiväarvon 55 dB), muina aikoina melua aiheuttavaa toimintaa ei saa toteuttaa ollenkaan. Lisäksi piikkiarvoille tulee asettaa kattolukema, jonka ylitykset johtavat toiminnan keskeytykseen niin pitkäksi ajaksi kuin toiminnan saattaminen edellä mainittuun tasoon on saavutettu. Hän ehdottaa tiukempaa toimintamallia kuin mitä VnP 933, siis päiväajalle kello 7-22 tasoitettuna keskiarvona 55 dB tietyin lisäyksin sallii, mikä johtuu yksinomaan siitä, että nykyinen lainsäädäntö ja sen mukaan toteutettava ympäristönsuojelu ei turvaa ihmisille kohtuullista kotirauhaa ja asumisviihtyvyyttä. Hän omaa tästä raumalaisena yli kymmenen vuoden kokemuksia Rauman sataman louhinnan ja muun meluamisen sekä kaupungissa järjestettävien ulkoilmakonserttien aiheuttamien haittojen perusteella. Esimerkiksi keskustelussa ääniekspertin mainitsema tilanne, että VE 1:ssä keskipäivämelu nousee 8-10 dB. Tämä saattaa vaikuttaa

vähäiseltä, mutta desibeliasteikon logaritmisesta muodosta johtuen se tarkoittaa kuullun äänentason aksinkertaistumista (joissain yhteydessä sanotaan jopa 3 dB:n nousun tarkoittavan kuullun äänentason kaksinkertaistumista, jolloin tilanne olisi huomattavasti häiritsevempi!). Mikäli tämä 8-10 dB nousut keskipäivämelu tasoitetaan kello 7-22 keskiarvoksi, niin oltaneekin siinä 55 dB:ssä tai alle minkä VnP 933 sallii. Mutta itseasiassa tilanne on merkittävästi pahempi. Erinomainen esimerkki on loka-marraskuun vaihteessa 2017 suoritettu Rauman sataman sataman melumittaus (VARELY Ympäristömelumittauksen raportti Rauman Satama PR3029-Y02, laatija Promentor). Sen sivuilla 66-80/85 on mittaukset, jotka on tehty hänen asuntonsa lähellä/pihalla. Vaikka niillä sivuilla ei olekaan koko päivä ajalle kello 7-22 tai koko yöajalle 22-7 keskiarvoiksi tasoitettuja lukemia (ne ovat asiakirjan alkupuolella), niin näiden yhden minuutin keskiarvojen ja kyseisten yhden minuutin mittausjaksojen maksimiarvojen erot ovat hyvin suuria. Monin kohdin on tilanne missä nämä minuutin jaksot ovat luokkaa 40-50 dB, mutta samanhetkiset maksimiarvot ovatkin luokkaa 80 dB tai jopa yli, ks. esim sivut 67, 69-70 ja 77. Tämä on juuri asian ydin, ei ihminen kuule mitään keskiarvoja vaan äänen maksimiarvoineen sellaisena kuin se korviin tulee. Asiasta on olemassa hyvin paljon tutkittua tietoa, siksi ihmetyttää miksi tällaisissa meluluissa pitää käyttää jopa 15 tunnille tasoitettuja keskiarvoja. Vielä pahempaa olisi, mikäli käytettäisiin vuositason tasattuja keskiarvoja, jolloin lukemat olisivat vielä alemmat. Keskusteluissa tuli myös esille, että mallinuksissa käytetään jotain liikennemelun avulla tehtyä mallinnuspohjaa. Oikein olisi käyttää loughintamelusta tehtyä mallinnuspohjaa. VnP 933 lienee tehtykin kaavoituksessa käytettäväksi nimenomaan liikennemelun huomioon ottamista varten, siksi sen ohjeetkaan eivät sovi tähän loughintaa koskevaan asiaan ohjeeksi. Esimerkiksi uusi asumisterveysasetus ottaa ensimmäistä kertaa huomioon piikkiäänne rajoittamalla ne selkeällä 45 dB maksimiarvolla asunnon sisällä. Kaikkein tärkeintä on saada piikkiäänne selkeä maksimiarvo. Toinen seikka, mikä tuli tilaisuudessa esille on se, että kysyessäni iskumaisuudesta tehtävän 5 dB:n korjauksen ottamisesta huomioon, ääniasiantuntija kertoi että se on jo otettu huomioon. Hänen kysyessään, että miten, hän kertoi, että se on lisätty äänilähteeseen. VnP 933:n mukaan 5 dB:n korjaus on tehtävä nimenomaan häiriintyvissä kohteissa mitattuun arvoon. Jos se tehdään ääniasiantuntijan mukaan jo äänilähteeseen, niin sen vaikutus häviää täydellisesti. Tilaisuudessa mainittiin myös, että ottotoiminnan kesto määräytyy materiaalien hyödyntämismahdollisuuksien mukaan. Hänen esittämänsä ratkaisu estäisi sellaisen tilanteen syntyminen – jota vastaavan kaltainen tilanne syntyi sataman ja väyläsyvennysoimaan yhteydessä – että jonkun kiireen takia tehdään ”pikku muutos” kiireellisen tarpeen takia ja sitten toiminta jatkuuikin täysin ennalta arvaamattomasti jopa 24/7 periaatteella (siis yötä päivää jokapäiväisesti epämääräisen ajan – koska on kiire!). Hän ei tietenkään voi eikä halua esittää tehtäväksi tai lupahdoin määrättäväksi mitään lainvastaista, mutta VnP 933 lienee kuitenkin jossain määrin suositus ja viranomaisilla on mahdollisuus perustelluissa tilanteissa antaa siitä poikkeavia määräyksiä tilanteen niin vaatiessa. Tässä hankkeessa niitä nimenomaan on: pitkä kesto, loma- ja vakituista asutusta lähellä, jne. Mitä tulee siihen meluntorjuntaa varten tehtävästä 700 metriä pitkistä ja 5 metriä korkeasta maavallista, niin hän on voimakkaasti sitä mieltä, että se ei ole riittävä. Hänen aiemmin esittämänsä riittävän korkea hiekalla täytetyistä konteista tehtävä muuri, jonka loughinnan puoli on vielä ääntä absorboivalla pinnoitteella tehty, voisi jotain vaikuttaa. Korkeuden tulee olla ainakin 15 metriä, jolloin se vastaisi suunnitteen poistettujen puiden korkeutta. Pölyhaitatkin pystytään kastelulla minimoimaan, mutta sellaista pitää ensin vaatia ja sitten myös valvoa. Lopuksi hän haluaa todeta, että vain yhteistyössä toimijoiden, lupaviranomaisten ja asiaan liittyvistä haitoista kärsivien kanssa voidaan saavuttaa kohtuulliset olosuhteet. Nykyinen raumalainen käytäntö, missä toimija ja viranomaispuolelta punovat toimijaa parhaiten palvelevan lupakokonaisuuden jota vielä parannellaan työn aikana tehtävin muutoksinkin jättää haitoista kärsivän puille paljaille.

Mielipide 7 esittää vetoituksen, ettei loughintahankkeen sallita toteutua. Jos se sallitaan, niin hanketta pitää rajoittaa määrällisesti ja ajallisesti. Hän ilmoittaa, että on luontovalokuvauksen harrastaja, ja että harrastajia on todella monia seudulla. Hän on ollut satunnainen Maanpäässä kävijä vuosikymmenten ajan. Virkistyspaikkaan liittyy paljon myös retkipäivämuistoja, siellä on raikas ja puhdas meri-ilma hengittää ja syödä eväitä. Paikalla on mahdollisuus paistaa makkaraakin sille varatussa paikassa. Vastaavaa paikkaa ei Rauman seudulta löydy, minne pääsee veneetön ja autotonkin pyöräillen tai patikoiden viettämään vapaa-aikaansa meren rannalla. Siellä on lupa myös koirien nauttia uimisesta ja vesileikeistä, mitä on myös ollut hauska seurata siellä käydessä. Siellä uiskentelee ja pesii runsaasti joutsenia ja muita lintuja. Tuntuu todella väärältä, mikäli Metsä Fibre Oy saa toteuttaa loughintahankkeensa ylittäään ja ainakaan noin laaja-alaisena ja pitkäaikaisena. Alueella asuu myös sukulaisia, joiden puolesta hänellä on huoli, jos joutuvat altistumaan loughintamelulle ja varmaan myös -pölylle. Mielipiteeseen on liitetty muutamia valokuvia.

Mielipide 8 on sitä mieltä, että koska kiviainekset eivät kuulu Metsä-konsernin toimialaan, voidaan olettaa lopullisen hankkeen pitävän sisällään jonkinlaisen puunjalostukseen liittyvän tehtaan rakentamisen. Nyt käsiteltävän YVA:n mukainen hanke on vain lyhyt välivaihe Metsä Fibren visioissa. Sen vuoksi on käsiteltävänä, että YVA ei käsittele varsinaista tehdashanketta lainkaan, vaikka sen ympäristövaikutukset tulevat olemaan merkittäviä sekä varmasti pitempikestoisia kuin nyt puheena olevan kallioiden tasaamisen. Maanpään kallioiden tuhoaminen kestää vain muutaman vuoden, mutta seuraukset ovat peruuttamattomat. Mitä tehdään jos varsinainen tehdashanke kompastuukin johonkin, esimerkiksi tulevan tehtaan negatiivisiin ympäristövaikutuksiin? Kalliot on tuhottu eikä niitä takaisin saada. Varsinkin lähiseudun asukkaiden kannalta loughimisvaiheen jälkeinen kymmenien vuosien tehdaskäyttö on vaikutuksiltaan huomattavasti suurempi kuin loughinnan aiheuttamat suhteellisen nopeasti ohi menevät haitat. Näihin ei nyt oteta mitään kantaa. Kun kalliot on tuhottu, on tehdashanketta helppoa puolustella, koska muutenhan jo tehty loughinta olisi mennyt hukkaan. Käy helposti niin, että jo tehty tuhoa käytetään seuraavan vaiheen oikeutuksena. Tulevan uuden tehdashankkeen ympäristövaikutukset eivät kohdistu pelkkiin Maanpään kallioihin ja niiden välittömään läheisyyteen. Tehtaan haju-, melu-, vesistö-, ym. päästöt vaikuttavat Rauman asukkaisiin hyvin laajalla alueella. Lisäksi uusi tehdas todennäköisesti tarvitsee toimiakseen raaka-ainetta ja lopputuotettakin varmasti tarvitsee kuljettaa alueelta jonnekin, joten uudet raskaat liikennejärjestelyt alueelle pääsemiseksi ovat hyvin todennäköisiä. Mitään näitä ei kuitenkaan ole huomioitu nyt, vaikka loughintaluvan myötä käytännössä annetaan lupa koko tehdasprojektin toteuttamiselle. Vaikuttaa siltä, että suuri ja ehkä pelottavakin

hankekokonaisuus pilkotaan tarkoituksellisesti pieniin osiin. Näin vältetään suurien hankkeiden usein kohtaamalta laajemmalla negatiiviselta julkisuudelta ja vastustukselta. Maanpään alueen kaavamuutoksen käsittelyn yhteydessä Rauman kaupunginvaltuustossa hyväksyttiin syyskuussa 2015 ponsi, jonka mukaan Maanpään luontoon ei saa kajota ennen kuin mahdollinen tehdashanke on varmistunut. Nythän tehdashankkeesta ei ole esitetty mitään konkreettista, joten kaupunkilaisten tahtoa tulee kunnioittaa ja velvoittaa Metsä Fibre Oy tekemään uuden ympäristövaikutusten arvioinnin tehdashankkeelleen kokonaisuutena. Kun kokonaishankkeen ympäristövaikutukset esitetään kootusti yhdessä dokumentissa, on helpompi arvioida millaiseksi Maanpäättä ollaan Metsä Fibren toimesta muuttamassa.

Mielipide 9 edellyttää, että ennen louhintatöiden luvan myöntämistä asukkailla pitää esittää selkeät suunnitelmat ja kuvat hankkeesta, tehdä kiinteistöjen tarkistus ennen ja jälkeen louhinnan. Vastuuhenkilöiden yhteystiedot on ilmoitettava asukkailla.

Mielipide 10 edellyttää, että ennen louhintatöiden aloittamista lähiseudun kiinteistöille tehdään rakennetarkastus, jonka dokumentit toimitetaan kunkin kiinteistön omistajalle. Mikäli rakennevaurioita ilmenee urakan aikana, on urakoitsijan/Metsä Fibre Oy:n käsiteltävä asia välittömästi vaurioilmoituksen saatuaan. Urakan päätyttyä lähiseudun kiinteistöille on suoritettava loppukatselmus. Vastuuhenkilöiden yhteystiedot on jaettava lähiseudun kiinteistöille. Lähimpiin kiinteistöihin on asennettava tärinämittarit koko urakan ajaksi. Urakoitsijan on huolehdittava meluhaittojen torjunnasta. Melun torjuntaetäisyyden pitää olla vähintään 2000 m.

Mielipide 11 toivoo, että kyseiseen toimenpiteeseen käytettävä kalusto kulkisi muuta kautta kuin Lounaisväylää pitkin, jossa on paljon omakotiasutusta ja lapsia.

Mielipide 12 on edelleen huolissaan melun lisääntymisestä asuinalueellaan, melu on jo nykyäänkin melkoisen kovaa välillä, melu kantautuu alueella, kun tehdään porausta, räjäytyksiä, louhintaa ja kuljetuksia. 150 - 210 täysperävaunun yhdistelmää päivittäin kuljettaa maa ainesta! Kyllä ikkunat helisee ja talo tärisee! Vuorotyöntekijänä hän on huolissaan siitä, kuinka päivisin saa nukkua, eikä ole ainut vuorotyöntekijä alueella. Rauha omasta pihasta on mennyt, puhumattakaan niistä ihmisistä, jotka asuvat vielä lähempänä louhintapaikkaa. Parhaat paikat Raumalla merenrannalla on jo teollisuudella! Nyt tämä kaupunkilaisten yhteinen virkistysalue lähellä merta aiotaan tuhota. Sen merkitys on hyvin tärkeä virkistymisen ja rentoutumisen kannalta! Luontoarvojen, viihtyvyyden ja asukkaiden hyvinvoinnin puolesta hän vetoaa vaihtoehto VE0 puolesta, että hanketta ei toteuteta.

Mielipide 13 katsoo, kiinteistön omistajana, että hankkeella on lähialueilla selviä kielteisiä vaikutuksia ja kokonaisuutena elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten merkittävyys arvioidaan suureksi. Jos hanke toteutuu, kielteiset vaikutukset pitää eliminoida tai jos eliminointi ei onnistu, hanketta ei saa toteuttaa. Vaihtoehtoisesti on myös ehkä mahdollista neuvotella haittojen korvaamisesta lähialueen asukkaiden kanssa. Arviointiselostuksesta poiketen katsomme, että hankkeella on vähäistä suurempi vaikutus maisemakuvaan. Kalliolakien ja kasvillisuuden poiston aiheuttama maisemahaitta pitää arvioida tarkemmin etukäteen. Päiväaikaisen melun arvioidaan nousevan 7-10 dB, mikä merkitsee lineaarisella asteikolla noin kahdeksankertaistumista! (Kukin 3 dB merkitsee kaksinkertaistumista). Jos tämä melun lisäys kohdistuu vielä alkuperäistä suunnitelmaa pidemmäksi ajaksi, pidämme tilannetta kestämättömänä. Melulisäystä pitää vähentää ja kestoajan pitää olla ehdottomasti lyhyempi kuin muutettu uusi pidempi aika. Melun ja tärinän haitallista vaikutusta lemmikkieläimiin ei ole arvioitu lainkaan. Hänen ymmärtääkseen on tiedossa, että kotieläimet saattavat reagoida meluun, tärinään ja räjäytyksiin voimakkaasti. Tontillemme virtaa pinta- ja luultavasti myös pohjavettä rinnettä pitkin vaihtoehto 2:n alueelta. Pintamaan poisto alueelta voi aiheuttaa muutoksia virtsaamassa erityisesti sateiden aluillaan ja lumen sulaessa. Arviointiselostuksessa mahdollinen haitta esim. sokkelin alapohjan kosteudelle ja pihakasvillisuudelle mainitaan vain asukasmielipiteenä. Hankesuunnitelmaa pitää sisällyttää vesivirtausten arviointi myös hankealueelta etelään. Lähellä sijaitsevan asuinkiinteistön omistajana koen erityisen tuskallisena epävarmuuden elinolojen tulevaisuudesta (subjektiivinen kokemus) ja taloudesta (vaikutus mitattavissa) Hän ilmoittaa myös talon vuokralaisen mielipiteen. Asunnon vuokraajalle asunto voi olla asuinkelvoton koko prosessin ajan. Kolmen vuoden asuinkelvottomuus aiheuttaa suuria taloudellisia tappioita talon omistajalle, erityisesti kun juuri ennen kaavoitusprosessin alkamista talon kunnostukseen on satsattu taloudellisesti. On myös otettava huomioon louhintahankkeen venyminen yli suunnitellun ajan. Talon kunnostuksen jatkaminen ei hankkeen aikana ole kannattavaa tai taloudellisesti mahdollista, mikä on omiaan aiheuttamaan talon, viemäröinnin ym. peruskunnon heikkenemistä ja sitä myöten tontin arvon alenemista entisestään. Tontin arvo alenee reilusti jo sen takia, että tontin välittömässä läheisyydessä tulisi sijaitsemaan sellaista teollisuutta, joka toimiessaan aiheuttaa merkittävää haittaa asumisviihtyvyydelle melu-, tärinä-, ja ilmaaasteen lisääntymisen takia. Talon rakennettu peruskalliopohjalle, joten lähellä tapahtuvasta louhinnasta johtuva tärinä on selvä turvallisuusriski vanhan talon rakenteille ja sitä myötä asuinkelvollisuudelle. Kyse ei ole vain asumisviihtyvyydestä, vaan asukkaan perusturvallisuudesta ja perusturvallisuudentunteesta. Laki on jo nyt velvoittanut muuttamaan louhintarajaa kauemmas. Kuinka asukas voi luottaa siihen, että mikäli aikaisemmissa suunnitelmissa ei ole otettu huomioon niin keskeisiä asioita kuin lakisäädöksiä, niin ne otettaisiin tulevaisuudessa asianmukaisesti huomioon? Tämä aiheuttaa väijäämättä sen, että louhintahankkeen YVA-prosessi tulisi aloittaa kokonaan alusta sellaisten toimijoiden kanssa, joille asukkaiden turvallisuus lakisäädösten ym. osalta on jo lähtökohtaisesti etusijalla.

Suomen luonnonsuojeluliiton Rauman seutu ry:n tarkoituksena on edistää luonnon- ja ympäristönsuojelua toiminta-alueellaan, Rauman ja Eurajoen kunnissa. Yhdistys on perustettu 1980 ja sillä on yli 250 jäsentä. Suomen luonnonsuojeluliiton Rauman seutu ry:n mielestä ko. kiviainesten ottohanke pitäisi jättää toteuttamatta (VE0). Arviointiselostuksen yhteenveto väittää VE0:n olevan luonnon ja luonnonsuojelun kannalta merkityksellinen, samoin VE1:n

ja VE2:n olevan luonnon ja luonnonsuojelun kannalta merkitykseltään vain vähäisiä. Yhdistyksen mielestä Maanpään alueen jättäminen koskemattomaksi olisi luonnon ja luonnonsuojelun kannalta myönteisesti merkittävä asia. Maanpään alueen tuhoaminen kiviaineksen otolla olisi puolestaan suuri kielteinen merkitys.

Arviointiselostuksen mukaan kallioalueen louhinta ja pintamaiden poisto muuttaisivat täysin alueen alkuperäisen luonnonympäristön, sillä hankealueen nykyinen kasvillisuus ja elinympäristöt häviäisivät kokonaan. Louhinta ja kiviaineksen käsittely aiheuttaa melua ja häiriötä, joka voi vaikuttaa elämistään hankealuetta laajemmalla alueella. Väliillisiä kasvillisuuteen ja luontotyyppihin kohdistuvia vaikutuksia voi aiheutua myös pölyämisen ja pintavesivaikutusten takia. Elämistön osalta hankkeen toteuttaminen aiheuttaa myös paikallisesti kulkuyhteyksien katkeamista.

Kiviaineksenoton jälkeen alue muuttuu teolliseksi ympäristöksi, minkä johdosta melu ja ihmistoiminta alueella lisääntyvät kiviaineksenottoa edeltäneeseen tilanteeseen verrattuna, mistä varmasti aiheutuu häiriötä ympäröivän alueen elämistölle. Hankealueelle on tehty asemakaavatasoinen luontoselvitys vuonna 2014. Alueen pesimälinnuston ja lepakoiden kartoitukset on tehty vuonna 2008, länsiosan kasvillisuutta on kartoitettu myös vuonna 2007. Luontoselvitystä täydennettiin keväällä 2015 liito-oravaselvityksellä. Luontoselvitykset arvioitiin keväällä 2017 ajantasaisiksi ja kattaviksi, eikä uusia maastonselvityksiä ole tehty alueelle. Noin 300 metriä hankealueesta itään todettiin 2015 liito-oravan reviiiri. Kiviaineksen ottohankkeen ei uskota vaikuttavan siihen, koska reviiirin tärkeimmät kulkualueet olivat hankealueelta itään päin. Vuoden 2009 selvityksessä liito-oravan lisääntymisalue oli rajattu Maanpään alueen rantavyöhykkeelle, joka uudemmista selvityksissä todettiin lajille huonosti sopivaksi elinympäristöksi. Joka tapauksessa nykyinen reviiiri sijaitsee hankealueen välittömässä läheisyydessä. Liito-orava on tiukasti suojeltu laji, jonka lisääntymis- ja levähdysalueiden heikentäminenkin on kiellettyä. Liito-oravien ei ole havaittu häiriintyvän liikenteestä tai ihmisistä, mutta räjäytysten kaltaiset voimakkaat äännet voivat saada liito-oravan hylkäämään tai jopa tuhoamaan pesänsä.

Hankealueelle sijoittuvista luontotyyppikohteista arvokkain on molemmissa vaihtoehdoissa (VE1 ja VE2) iäkäs ja harvapuustoinen kalliomännikkö, joka voisi olla metsälain 10 § tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö. Vaikka metsälaki ei ole voimassa teollisuusalueeksi kaavoitetulla alueella, se ei alenna arvokkaan kalliomännikön arvoa luontotyyppinä. Koska Maanpään alueen polkuverkosto on keskittynyt hankealueelle, hankkeen toteutuessa osa luontopolusta sekä muusta polkuverkostosta häviäisi. Arviointiselostuksen mukaan hankealueen ja Laituritien välille jäävä metsävyöhyke on pääosin vaikeakulkuista maastoa, joka ei houkuttele asukkaita liikkumaan. Vaihtoehdossa 2 hankealueen eteläraja jää pohjoisemmaksi kuin vaihtoehdossa 1, jolloin hieman laajempi polkuverkosto säilyy.

Arviointiselostuksen mukaan senkin houkuttelevuus virkistyskäyttöön heikkenisi, koska jäljelle jäävä polkuverkosto kulkisi lähellä hankealueen rajaa. Louhinnan myötä alueella sijaitseva iäkäs ja harvapuustoinen kalliomännikkö häviää. Lisäksi alueen muuttuminen teolliseksi heikentäisi Maanpään alueella liikkuvien ihmisten mahdollisuuksia luonnon tarkkailuun. Louhinnan myötä Maanpään alueeseen kokonaisuutena liitetyt luonto- ja virkistysarvot menetettäisiin suurelta osin, koska auringonlaskua katsottaessa selän taakse jäisi metsikön sijasta karu teollisuusnäky, myös metsässä sijaitseva kallioinen merinäköalapaikka tuhoutuisi. Arviointiselostuksen mukaan hankealueen ja Laituritien välille jätettäväksi aiottu kapea metsävyöhyke olisi pääosin vaikeakulkuista maastoa, joka ei juurikaan houkuttelisi asukkaita liikkumaan.

Arviointiselostuksessa myönnetään, että hankealueen muuttuminen luonnonympäristöstä teolliseksi kallioiden louhinnan seurauksena on pysyvä, eikä sitä voida palauttaa alkuperäiseen tilaan teollisen toiminnan joskus mahdollisesti päättyessä. Alueelle ei ole mahdollista kasvattaa uutta kalliota tai kalliomännikköä. Hankealueen muuttuminen teolliseksi vaikuttaa paikallisesti ja heikentää Maanpään alueella liikkuvien mahdollisuuksia luonnon tarkkailuun. Koskemattomana alue on lähiasukkaiden käytössä ja muidenkin raumalaisten helposti saavutettavissa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Rauman seutu ry on edelleen sitä mieltä, että Maanpään asemakaavaa pitäisi muuttaa niin, että alue varattaisiin raumalaisten virkistysalueeksi. Mikäli suunniteltu kiviainesten ottohankke kuitenkin toteutetaan (VE1 tai VE2), louhinta pitäisi aloittaa vasta alueen käytön tarkentuessa eli mahdollisen investoinnin varmistuttua. Ikäikäisten kallioiden ja harvapuustoinen kallioalueen iäkkäiden, kilpikaarnaisten ja lakkapäisten mäntyjen tuhoaminen on peruuttamaton toimi. Jos mahdollinen tehdasinvestointi jää toteutumatta, kiviainesten otto jättää alueelle erittäin ruman arven. Kestävän biotalouden edelläkävijä Metsä Group, johon Metsä Fibre Oy kuuluu, ilmoittaa kiertotalouden olevan toimintansa perusta. Suomen luonnonsuojeluliiton Rauman seutu ry:n mielestä ympäristöarvot pitäisi ottaa huomioon myös tehdasinvestoinneissa. Mikäli Metsä Group päättää rakentaa Raumalle, se voisi varmasti saada esimerkiksi alueita vaihtamalla uudisrakennukselleen jo valmiiksi tasatun tontin esimerkiksi läheiseltä UPM:n teollisuusalueelta. Biotuotteiden jalostamiseen ei tarvita merinäköalaa, vaan valmiin teollisuusalueen infrastruktuuria.

Mielipide 14 (yhteinen mielipide, yhteensä 47 allekirjoittajaa, ensimmäinen allekirjoittaja a) todetaan seuraavaa: Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön: Arviointiselostuksessa on mainittu alueen herkkyyden maiseman muutoksille kohtalaiseksi, mutta tästä voidaan olla montaa mieltä. Nykyinen hanke-alue on saanut olla rauhassa satoja vuosia ja muovautunut omanlaisekseen kokonaisuudeksi. Hanke-alueella on alueen parhaat ulkoilumahdollisuudet sekä hienoimmat maisemat (ellei katsota teollisuusalueelle päin). Kallioiden päältä näkee merelle länteen, etelään lahden toiselle puolelle ja idässä on näkyvissä vanhempaa metsää. Hankealueen eteläpuolella, jäljelle jäävällä alueella on taas kitukasvuista metsää ja erittäin kivikkoista sekä vaikeakulkuista maastoa, jota on hyvin vaikea käyttää ulkoiluun. Myös maisemakokonaisuuden arvioinnissa pitäisi huomioida että kiinteistöjen pihalta katsottu maisema on yksi tekijä monista, hanke-alueen läheisyydessä maisema muuttuu huomattavasti ja näin ollen maisema-arvotkin vaikuttavatkin muuttuvat useassa kohdassa. Tämän takia selvityksessä mainittu "Hanke aiheuttaa maisemavaikutuksia, mutta kokonaisuudessaan maisemavaikutuksien suuruutta voidaan pitää kummassakin vaihtoehdossa pienenä kielteisenä vaikutusten kohdentuessa hankealueelle ja sen välittömään läheisyyteen." on erittäin kyseenalainen johtopäätelmä. Alueella asuvilla tai sitä paljon käyttävillä, hankkeen maisemavaikutusten suuruus on valtava. Metsä-Fibren suunnalta katsottuna vaikutus saattaa olla se pieni kielteinen. Kyseisessä arviointiselostuksessa käsitellään asiaa enemmän siltä kannalta miltä alue näyttää muualta katsottuna, tärkeämpää olisi pohtia mikä on vaikutus alueen maisemiin kyseisen alueen sisältä. Selvitys on tältä osin pahasti puutteellinen ja kaipaasi uudelleenarviointia. Selostuksessa mainitaan "Laituritien varrella sijaitsevan rakennuskannan ja hankealueen väliin jää metsäinen vyöhyke eikä rakennusten tai niiden

pihapiirin rakennushistoriallisiin ja maisemallisiin arvoihin kohdistu vaikutusta.” kuten edellä todettiin, metsäinen vyöhyke on erittäin kitukasvuinen ja harvapuinen, joten osalle rakennuksista kohdistuu suora maisemallista arvoa vähentävä vaikutus. Selostusta olisi hyvä täydentää myös tämän kohdan osalta. Esimerkiksi läheltä otetulla ilmakuvilla, joissa näkyisi hankealueen rajat sekä lähimmät kiinteistöt. Näitä voisi täydentää myös tieltä otetuilla kuvilla jossa näkyy metsän tyyppi. Selostuksessa ei myöskään mainita Mudaisten kiinteistöjä, joista osa sijaitsee lahden toisella puolella hyvin korkealla kallioiden päällä. Kiinteistöjen sijainnin takia näkymä avautuu metsää korkeammalta ja hanke-alueen muutokset näkyvät selvästi. Tämäkin olisi ollut hyvä huomioida selvityksessä, kun tätä ei ole tehty, on selvitys pahasti puutteellinen ja tämä pitäisi arvioida kokonaan uudelleen. Maisemavaikutusten lopullista arviointia vaikeuttaa myös se seikka että alueelle tulevasta toiminnasta ei ole minkäänlaista tietoa. Koko YVA-arviointiselostus tuntuu vähän turhalla tämän seikan takia. Optimaalisinta olisi arvioida kokonaisuus yhdessä, eli nyt käsitellyt seikat sekä alueelle tuleva toiminta. Toki mukaan olisi myös hyvä ottaa ne seikat joita tässä lausunnossa tuodaan esille, jotka on jätetty käsittelemättä tai arvioitu vähintäänkin kyseenalaisesti.

Melu: Selostuksessa on mainittu “Lähimmän asuintalon ollessa yli 500 metrin etäisyydellä murskauslaitoksista ei murskaustoiminnan melun tässä selvityksessä ole oletettu olevan impulssimaista.” joka antaa ihmeellisen kuvan mallinnuksesta. Eikö mallinnuksessa pitäisi ottaa huomioon sekin että jos murskauslaitoksen melu olisi lähimmissä asuintaloissa impulssimaista? Myös vanhojen melumallinnusten käyttö ja niiden vertailu mittaustuloksiin on hieman kyseenalaista. EU:n ympäristömelun arvioinnissa todetaan: “Lden-arvon arviointipisteen korkeus riippuu sovelluksesta: “Tehtäessä laskemalla strategista melukartoitusta, joka liittyy melulle altistamiseen rakennusten sisällä ja niiden lähellä, arviointipisteet sijoitetaan $4,0 \pm 0,2$ metrin (3,8-4,2 metrin) korkeudelle maanpinnasta, suurimman melun kohteena olevalle ulkoseinälle. Tällöin suurimman melun katsotaan kohdistuvan ulkoseinään, joka on vastapäätä ja lähimpänä määrättyä melulähdettä. Muissa käyttötarkoituksissa arviointipisteiden korkeus voidaan valita toisin” Lden-arvo ei tähän suoraan sovi, mutta arviointipisteiden käyttö ja tarkka määrittäminen olisi hyvä ottaa huomioon. Nythän melumittaukset on tehty pahimmissa tapauksissa vain 1.5m korkeudelta maanpinnasta ja raporttien mukaan mittauspiste (jos merkinnät pitävät paikkansa) on sijainnut tiellä (kaiken lisäksi siten että talot ovat mittauspisteen ja melulähteen välissä). Osa taloista ja niiden tonteista tai tonttien osista sijaitsee kuitenkin jopa yli 2m korkeudessa tien pintaan nähden. Lisäksi alueella sijaitsevat talot ovat vanhoja, ns. Rintamamiestaloja joissa on useampi kuin yksi kerros. Eli mittauspiste on selvästi liian alhaalla ja väärään paikkaan sijoitettu. Melumittaus pitäisi tehdä uudestaan, mitattuna talojen ulkoseiniltä korkealta tai parvekkeilta ihmisten korvien korkeudelta, jotka ovat melun vaikutuksen alaisia ja verrata mallinnuksessa saatuja tuloksia näihin mittauksiin. Tällä hetkellä mallinnusten paikkansapitävyyden todistelu mittaustuloksilla on hyvin kyseenalaista ja olisi hyvä tehdä kokonaan uudelleen. Tarkoittaen mittauksien toistamista, kunnollisista mittauspaikoista ja niiden vertaamista mallinnuksen tuloksiin. Selostuksessa olisi hyvä tuoda esille myös äänipiikkien melutasot, pelkän keskiäänitason lisäksi. Selostuksessa mainitaan myös “Louhinnan meluvaikutuksia muodostuu enintään kolmen vuoden aikana, mutta ohjearvon ylittäviä melutasoja lähikiinteistöillä ei muodostu kaikissa vaiheissa, jolloin vaikutusaika jää huomattavasti lyhyemmäksi. Näiden perusteella hankkeen meluvaikutukset Laituritiellä ja Mudaistenperän rannoilla arvioidaan keskiuureksi kielteisiksi.” Joka ilmeisesti tarkoittaa vain sitä että ohjearvon ylityksiä ei tule keskiäänitasolla mitattuna eikä myöskään c-painotettuna altistusäänitasona. Mutta meluvaikutuksia muodostuu myös kohonneista melutasoista sekä hetkellisistä äänipiikeistä (joita kyseisessä toiminnassa tulee paljon), jotka vaikuttavat asumisviihtyvyyteen huomattavasti. Eikä alueelle asuvaa kauheasti auta se että keskiäänitaso on sallitun rajoissa, jos toiminnan ollessa käynnissä päivällä melutasot ovat korkealla ja toiminnan hiljentyessä illemmalla hiljaisempi aika tasapainottaa keskiäänitasoa. Laki tietysti edellyttää pysymään keskiäänitason rajoissa, mutta asumisviihtyvyyteen vaikutuksia tulee muustakin kuin ainoastaan keskiäänitasosta. Kuten myös aiemmin mainitut kyseenalaiset mittauspisteet heijastaa tämänkin mallinnuksen tulosten päälle epäilyksen varjon. Myös Mudaistentiellä ja Mudaistenperäntiellä on paljon loma-asuntoja, joita käytetään ympäri vuoden. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvosta määrittää seuraavasti: “ 2 § Ohjearvot ulkona - Asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LAeq) päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45dB. Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei kuitenkaan sovelleta yöohjearvoja. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamassa voidaan kuitenkin soveltaa 1 momentissa mainittuja ohjearvoja. Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.”in 55dB raja on 10dB liian korkea. Entä koskeeko melutason yöohjearvo 45dB uusilla alueilla maanpään aluetta kun asemakaava on tullut voimaan parin vuoden sisällä? Tällaisten seikkojen takia meluvaikutuksien arviointi keskiuureksi kielteisiksi vaikuttaa vähättelyltä. Myös se seikka että alueelle tulevasta toiminnasta ei ole tietoa, aiheuttaa epäilystä. Meluvaikutukset olisi hyvä myös tutkia ja arvioida kokonaisuudessaan kun alueelle tuleva toiminta on tiedossa. Nyt alueelle suunnitellussa louhinnassa poravasara on ensin kauempana, mutta siirtyy alueella myöhemmin kohti etelää ja meluvaikutukset muuttuvat sen mukana.

Tärinä ja ilmanpaineaalto: Selvityksessä on esitetty että “Täristä rakennuksiin aiheutuvat rakenteelliset vauriot ovat epätodennäköisiä, mikäli pysytään kuvassa esitettyjen raja-arvojen alapuolella. Lisääntynyt tärinä voi aiheuttaa häiriötä osalle vaikutusalueen asukkaista ja rakenteissa saattaa ilmetä pieniä pintahalkeamia.” mutta mitään arvioita tärinästä ei ole esitetty. Eikö tässä tapauksessa kuuluisi myös arvioida kuinka isoja tärinöitä rakennuksiin kohdistuu? Pelkkä toteamus että “jos pysytään raja-arvojen alapuolella, ei pitäisi sattua mitään” kuulostaa turhalla, kun ei ole annettu minkäänlaista tietoa kuinka kovaa tärinää on odotettavissa. Kun käytössä on ilmeisesti hyvät karttapohjat jotka sisältävät maaperän tiedot, niin joitain arvioita tulee pystyä esittämään. Tärinää vähätellään.

Ihmisten terveys, elinot ja viihtyvyys:

Alue on asuinkeuhkon koko hankkeen ajan lähimpien kiinteistöjen osalta Laiturien varrella. Kolmen vuoden asuminen, käytännössä työmaalla, on mahdotonta. On kohtuutonta asettaa ihmiset tällaiseen tilanteeseen. Melu hankkeen aikana

ei tule pysymään valtioneuvoston asettamissa rajoissa. Asumisen mahdollisuus tulevaisuudessa hankkeen valmistuttua on myös epäselvää, koska tulevasta toiminnasta ei ole tietoa. YVA prosessi pitää aloittaa alusta, kun tiedetään mitä toimintaa alueelle ollaan sijoittamassa. YVA prosessi tulee toteuttaa yhdessä, kokonaisuutena, ottaen huomioon tuleva toiminta, louhinta ei ole päähanke. YVA ei käsittele kokonaisuutta, tulevaisuuden toiminta tulee merkittävästi vaikuttamaan alueen asukkaiden elämään ja tulevaisuuteen. YVA selvityksessä ei ole otettu riittävästi huomioon hankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen ja elinoloihin. Epätietoisuus tulevasta toiminnasta on aiheuttanut epävarmuutta, stressiä jo pitkään. Yhteistyö Metsän puolelta on ollut minimaalista, yhteistyötä ollut käytännössä vain lain velvoittamissa määrin. Toiminta ei ole ollut vastuullista eikä avointa. Alueen asukkaat eivät ole voineet tehdä mitään tulevaisuuden suunnitelmia, eivätkä voi vielääkään, koska tulevasta hankkeesta ei ole tietoa. Pitkäaikainen stressi (epätietoisuus tulevasta) aiheuttaa jatkuessaan merkittäviä terveyshaittoja. Kuten arviointiselostuksessa sanotaan, kolme vuotta on pitkä aika. Varsinkin kun alueella asuu nuoria aikuisia (20-35v) joilla on myös mahdollisesti perheenperustamis suunnitelmia. Varsinkin kun hankkeen aloittamiseen on vielä aikaa ja hankkeen toteutuessa on stressin aiheuttajia sen suhteen useita (normaalista poikkeavia). Lisäksi äidin stressi-tasojen vaikutusta sikiöön on tutkittu paljon ja haittavaikutukset saattavat näkyä jopa jälkeläisen keski-ikään asti. Myös perheen perustamisen viivästyminen ja äidin ikääntyminen on huomattava riski. Mahdolliset sairaudet, keskenmenot ja jopa lisääntymiskyvyn menettäminen ovat mahdollisia. Eikä tulevasta toiminnasta ja sen vaikutuksista ole vielä mitään tietoa. Tämäkin seikka puoltaa sitä että YVA pitää suorittaa uudestaan ja huomioida yhteisvaikutukset tulevien toimintojen tai toiminnan kanssa. Myös aiemmin esiin tuotu ulkoilumahdollisuuksien väheneminen heikentää viihtyvyyttä ja saattaa kerrannaisvaikutusten kanssa heikentää terveyttä ja elinoloja. Myös tulevien toimintojen tai toiminnan rakentaminen (ja mahdollisesti myös itse toiminta näiden jälkeen) saattavat vaikuttaa elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen, joten yhteisvaikutukset pitäisi huomioida jo tässä kohtaa, eikä vain keskittyä siihen että tämä yksi osa koko hankkeesta kestää kolme vuotta. Myös terveysvaikutuksista sanottu "Yksittäiset asukkaat voivat kokea melun häiritseväksi ja kokea välillisesti, kuten yöunen heikentymisen seurauksina, terveysvaikutuksia. Muutos on kuitenkin palautuva, joten kokonaisuutena hankkeen terveysvaikutukset arvioidaan pieniksi kielteisiksi. Vaihtoehtojen 1 ja 2 vaikutukset ihmisten terveyteen ovat siten merkittävydeltään vähäisiä." herättää ihmetystä, muutos ajoittuu kolmen vuoden ajalle ja on "palautuva". Kuulostaa kuitenkin enemmän pitkäaikaiselta haitalta. Tässäkään ei olla huomioitu alueelle tulevaa toimintaa, joten tämä vaikuttaa huomattavasti vajavaiselta arviolta. Äänen kokonaisheijastumista vedestä on huomioitu aika vähän, kokonaisheijastumisen takia louhinnan sekä murskauksen äänet kantautuvat pitkälle Kortelan lahdelle, sekä Rauman saaristoon, eli tässäkin tapauksessa YVA on puutteellinen. Todellinen vaikutusalue on huomattavasti suurempi mitä selostuksessa mainittu. Selvityksessä on mainittu että Metsä Fibren kommunikointi yhteisön kanssa voisi auttaa asioita, kuitenkin viestintä on ollut pääasiassa lain puitteissa toteutettua, eikä mitään yhteisölle hyödyllistä kommunikointia ole tapahtunut. Kommunikointi on ollut vähäistä ja ainoastaan lain velvoittamissa puitteissa. Alue on turhaan kaavoitettu teollisuudelle, kun louhinta on käytännössä mahdotonta. Virhe on tapahtunut siis jo kaavoitusvaiheessa. Kaupungin ympäristönsuojelupäällikkö Juha Hyvärinen on myös sanonut että YVA olisi pitänyt toteuttaa jo ennen asemakaavoitusta. Epäilemme että aikataulussa pysyminen ei ole realistista? Kolmen vuoden aikataulu louhinnalle on kuitenkin arvio. Todellisuudessa työ voi kestää huomattavasti pidempään. Pidempi kestoinen työ tarkoittaa jälleen lisää epävarmuutta alueella asuvien elämään. Pohjois-, länsi-, koillis- ja luodetuulella päästöt ajautuvat suoraan etelässä olevien Laituritien varrella olevien asuinkiinteistöjen pihoilta. Miten tulevaisuudessa, ei päästöjen määrä ainakaan tule vähenemään toiminnan lisääntyessä? Päästöjen leviämiseen tuulen mukana olisi hyvä huomioida se että alue sijaitsee meren rannalla, joten tuulet ovat kovempia kuin sisämaassa ja puusika on paljon. Arvojen aleneminen, taloudelliset vaikutukset Arvioita kiinteistöjen nykyisistä rahallisista arvoista ja arvojen alenemisesta on pyydetty jo kaavoituksen alkuvaiheessa. Rauman kaupunkiin lähialueen asukkaat ovat olleet yhteydessä toistuvasti ja pyytäneet arvioita tonttien arvojen alenemisesta. Todellisuutta on että asuntojen/tonttien aleneminen tulee vaikuttamaan suoraan alueella asuvien elämään merkittävästi. Vaikka tällaiset asiat saattavat kuulostaa ahneudelta, on kuitenkin tosiasia että oma asunto on yleisesti suomalaisten suurin yksittäinen sijoitus ja tästä johtuen saattaa käydä siten että hankkeen vuoksi kiinteistöjen arvo laskee alemmaksi kuin mitä on velkaa niitä vastaan ja pahimmissa tapauksissa tämä saattaa heijastua suoraan ihmisten loppuelämään. Epätietoisuus on jo nyt saanut aikaan sen että investointeihin ei olla uskallettu ryhtyä. Elämä on näiltä osin "odotustilassa" ja epätietoisuus varjostaa kaikkien elämää. Taloudellinen huoli tulevasta on suuri monilla erityisesti Laituritiellä, Madaistentiellä ja Madaistenperäntiellä asuvien osalta. On kohtuutonta asettaa ihmiset tällaiseen tilanteeseen. Huolta aiheutuu tietenkin myös muillekin, aluetta virkistyskäyttöön käyttävillä on huoli siitä että nyt alue menetetään lopullisesti. Kukaan ei tule ulkoilemaan alueella missä räjäytellään ja rakennetaan seuraavat vuodet. Teollisuusalueen raja on edelleen liian lähellä asutusta etelässä. Etelänsuuntaan ei jää kunnollista suojavyöhykettä.

Mielipide 15 ja 16 : Metsä-Fibren YVA-selostus on puutteellinen. Arviointiselostus ei ota huomioon louhinnan, ja sitä seuraavien jatkotoimien vaikutuksia alueen asukkaiden ja mökkiläisten elinoloihin ja elämäntilanteisiin. Alueen louhiminen räjäytyksineen tulevien vuosien aikana tekee asumisen Laituritien varrella mahdottomaksi. On mahdotonta asua keskellä räjäytystyömaata. On kohtuutonta ja vastuutonta asettaa ihmiset tähän tilanteeseen. Hanke itsessään on toteuttamiskelvoton. Rauman kaupunki on tehnyt virheen kaavoittaessaan alueen teollisuusalueeksi ja tehdessään maanvaihtoa Metsä-Fibren kanssa. Virhe on tapahtunut siinä ettei olla otettu huomioon että alueella joudutaan louhimaan mikäli sitä teollisuustoimintaan käytetään – Näin ollen kaava on tehty puutteellisin selvityksin. Louhintaa on mahdoton suorittaa siten että pysytään lain asettamissa, sallituissa melurajoissa. Rauman kaupungin ympäristönsuojelu päällikkökin on todennut että YVA prosessi olisi pitänyt tehdä jo kaavoituksen yhteydessä. He uskallavat tuntea itsensä kaiken kaikkiaan harhaanjohtetuiksi tässä asiassa. He ovat useaan otteeseen vedonneet Metsä Fibreen ja Rauman kaupunkiin ja tiedustelleet heidän kantaansa esimerkiksi alueen tonttien/kiinteistöjen arvon menetyksiin – Mitään vastausta he eivät ole saaneet toistuvista pyynnöistä huolimatta. He ovat siis olleet yhteydessä useita kertoja näistä kyseisistä aiheista Rauman kaupunkiin, jo kaavoitusvaiheessa. Heidän tulevaisuutemme on epäselvä, he kokevat, että vaakalaudalla on koti, talous ja samalla myös oma jaksaminen. Epävarmuudessa eläminen on kuluttavaa. He

työskentelevät molemmat isoksi osaa myös kotoa käsin joten tulevaisuuden näkymät tältäkin kantilta katsottuna tuntuvat erittäin huolestuttavilta. Yhtenä suurimmista puutteista Metsän selostuksessa oli selvitykset melusta. Siinä mainitut meluvaikutukset ovat vähäteltyjä ja ne ovat suuresti arvioitu alakanttiin. Melu ei tule pysymään sallituissa rajoissa. Nykyiselläänkin ylityksiä tulee – mutta mitä sitten kun niitä tulee toistuvasti, päivittäin ”tasaiseen tahtiin” yli kolmen vuoden ajan? Selostuksessa mainitaan että ”Louhinnan meluvaikutuksia muodostuu enintään kolmen vuoden aikana, mutta ohjearvon ylittäviä melutasoja lähikiinteistöillä ei muodostu kaikissa vaiheissa, jolloin vaikutusaika jää huomattavasti lyhyemmäksi. Näiden perusteella hankkeen meluvaikutukset Laituritiellä ja Mudaistenperän rannoilla arvioidaan keskiuureksi kielteisiksi.” Joka heidän ymmärryksensä mukaan tarkoittaa vain sitä että ohjearvon ylityksiä ei tule keskiäänitasolla mitattuna eikä myöskään c-painotettuna altistusäänitasona. Todellisuudessa kuitenkin meluvaikutuksia muodostuu myös kohonneista melutasoista sekä hetkellisistä äänipiikeistä (joita kyseisessä toiminnassa tulee runsaasti), jotka taas vaikuttavat asumisviihtyvyyteen merkittävästi. Ei alueella asuvaa auta se että keskiäänitaso on sallitun rajoissa, jos toiminnan ollessa käynnissä päivällä melutasot ovat korkealla ja toiminnan hiljentyessä illemmalla hiljaisempi aika tasapainottaa keskiäänitasoa. Laki tietysti edellyttää pysymään keskiäänitason rajoissa, mutta asumisviihtyvyyteen vaikutuksia tulee muustakin kuin ainoastaan keskiäänitasosta. Kuten myös yhteismielipiteessä aiemmin mainitut kyseenalaiset mittauspisteet, heijastaa tämänkin mallinnuksen tulosten päälle suuria epäilyksiä. Tällaisten seikkojen takia meluvaikutusten arviointi keskiuureksi kielteiseksi vaikuttaa voimakkaasti vähättelyltä. Myös se seikka että alueelle tulevista toiminnoista ei ole tietoa, aiheuttaa epäilystä, huolta ja epävarmuutta. Meluvaikutukset olisi hyvä myös tutkia ja arvioida kokonaisuudessaan kun alueelle suunniteltu toiminto on tiedossa. YVA selvityksessä ihmisten viihtyvyyteen kohdistuvat haitat ovat myös arvioitu väärin. Vaikutukset ovat todellisuudessa niin suuret ettei hanketta voida toteuttaa. Teollisuusalueen raja on edelleen liian etelässä, liian lähellä asutusta. ELY keskuksen tulisi voida käsitellä tätä hanketta kokonaisuutena eikä vain louhinnan osalta. Louhinta on vain alkusoittoa tulevalle – ja kun tulevasta ei ole tietoa, täytyy meidän varautua pahimpaan vaihtoehtoon, oli se sitten mikä tahansa.

Mielipide 17 on ilmoittanut, että ei päässyt tiedotustilaisuuteen ja tuo sähköpostissaan esille, että asukkaista tuntuu nyt vahvasti siltä, että Metsä vedättää asukkaita ja kaikkia. Tämä ei ole ns. reilua peliä eikä missään nimessä avointa toimintaa. Hän kysyy, voiko tällaiseen toimintaa puuttua joku viranomainen jo tässä vaiheessa? Miten on mahdollista, että kaupunki kaavoittaa ja myy tontin sekä toimii myös lupaviranomaisena? Eikö kaupunki ole jäävi toimimaan lupaviranomaisena? Tästä koko hankkeesta pitäisi saada nyt suunnitelmat mitä siihen ollaan tekemässä. Ennen kuin annetaan mitään lupia mihinkään. Tosin ei tässä vaiheessa olla vielä mitään lupia antamassakaan, mutta koko YVA pitäisi käsitellä kokonaisuutena eikä minään pelkkänä louhinta hankkeena koska jotain siihen on tulossa. Tässä on kaikilla melko epävarma olo ja he ovat pettyneitä järjestelmään että tällaista voidaan tehdä. Pitää ihmiset epätietoisuudessa kuukausi toisella. Aika kohtuutonta toimintaa. Miksei Metsä ota mitään kantaa korvauksiin? Kai heillä siellä on kaikki suunnitelmat valmiina A sekä B. Tällaisista asioista ei ole mitään järkeä alkaa tappelemaan ja viivyttämään asioita, mutta se taitaa olla ainoa vaihtoehto. Kaikki on sovittavissa jos toiminta olisi avointa.